

Verslag videosessie: Eerste hulp bij financiering van culturele activiteiten

‘Hoe kom je aan geld?’ Met deze vraag krijgt iedereen die een culturele activiteit ontwikkelt te maken. Dit is dan ook de centrale vraag bij de onlinebijeenkomst over financiering van culturele activiteiten op 14 september 2021. Het VSB-fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie delen hun tips en tops.

Angela van Dijk van het LKCA opent de bijeenkomst. ‘Het ontwikkelen van een culturele activiteit start met het maken van een goed uitgewerkt plan, waarin je onder andere uitlegt wat je gaat doen, voor wie je dat doet, met wie je wilt samenwerken en wat je wilt bereiken,’ stelt ze. ‘Vervolgens maak je een planning en begroting. Om die sluitend te krijgen, kijk je ook altijd naar wat je zelf kunt inbrengen, want geen enkele partij financiert je volledige begroting. Wat heb je aan eigen middelen, maar ook aan locaties, spullen en menskracht? Dat vertegenwoordigt allemaal waarde. Neem dus ook je eigen uren op in je plan. Daarnaast zijn er inkomsten uit bijvoorbeeld entree en de verhuur van locaties en faciliteiten. Dan is er nog de externe financiering. Daaronder verstaan we crowdfunding, giften en donaties, sponsoring - van lokale middenstand tot grote ondernemingen - en subsidies van de overheid en fondsen.’

Fondsen

Nederland kent meer dan duizend fondsen. ‘Het loont om je daarin te verdiepen,’ zegt Van Dijk. ‘Want ze hebben allemaal hun eigen doelen en voorwaarden. Behulpzaam hierbij is bijvoorbeeld het fondsenboek van Walburg Pers. Daarnaast kun je een fondsenwerver inschakelen of zoeken op het internet. Ga op zoek naar een fonds dat past bij jouw project en check de voorwaarden, want die verschillen per fonds. Is iets onduidelijk, neem dan vooraf contact op met het desbetreffende fonds. De overheid heeft voor de uitvoering van bepaalde subsidieregelingen fondsen geïnitieerd, zoals het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) en het Fonds voor Podiumkunsten. En dan zijn er nog particuliere vermogensfondsen, zoals het VSBfonds en het Lang Leve Kunstfonds.’

Volledig plan

Een goede subsidieaanvraag vraagt om een doordacht en volledig plan. ‘Daarnaast is het belangrijk dat je project bijdraagt aan het doel en voldoet aan de criteria van het fonds,’ zegt Van Dijk. ‘Maak dat dus inzichtelijk. Dat geldt ook voor de bekostiging. Lever een realistische begroting aan. Ook al vraag je maar voor een deel financiering, elk fonds wil inzicht in het totaalplaatje. Tot slot kunnen meestal alleen rechtspersonen een aanvraag doen, zoals een stichting of vereniging.’

VSBfonds

Programma-adviseurs Romy Jochems en Suzanne Ijsselmuiden vertegenwoordigen het VSBfonds. 'Ons fonds is een van de grootste private fondsen in Nederland,' vertelt Jochems. 'We zijn impactgedreven. Het is onze taak om het geld zinvol uit te geven, in de vorm van donaties. Die moeten ten goede komen aan iedereen in de samenleving. We stimuleren actief burgerschap, verbinding tussen mensen en sociale cohesie. Ook kansengelijkheid is een belangrijk component van onze visie.'

Het VSBfonds heeft jaarlijks ongeveer 28 miljoen euro ter beschikking. Driekwart daarvan gaat naar projecten op het gebied van Mens en Maatschappij en Kunst en Cultuur. 'Er zijn talloze mooie voorbeeldprojecten,' vertelt Jochems. Een aantal staat op de website van het fonds, zoals de [Weekend Academie](#), de [VoorleesExpress](#), de [Buurtcamping](#), de [Niemanders](#), [Musea in Gebaren](#) en het [Haags Theaterhuis](#).

Criteria donatiebeleid

Het VSBfonds hanteert verschillende criteria. 'We beoordelen bij elk plan in hoeverre het bijdraagt aan onze strategische doelen,' vertelt Ijsselmuiden. 'Verder doen we alleen donaties voor projecten in Nederland, dragen we niet bij aan organisaties met een religieus of politiek doel en moeten projecten een duidelijk begin of einde hebben. Houd er rekening mee dat het enige tijd duurt voordat een aanvraag behandeld is, maximaal vier maanden. Het is handig om vooraf te bellen met een programmamanager of een regio-adviseur. Zo kun je toetsen of je project kansrijk is. Dat scheelt iedereen veel werk.'

Fonds voor Cultuurparticipatie

Gino van Zolingen van het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) verzorgt de derde en laatste presentatie. 'Het FCP is een van de zes Rijkscultuurfondsen,' vertelt Van Zolingen. 'De minister van Cultuur heeft ons opdracht gegeven om cultuur toegankelijk te maken voor iedereen. Daarbij is het belangrijk dat het sociaal en cultureel domein samenwerken.'

Samen Cultuurmaken

Samen Cultuurmaken is een meerjarige subsidieregeling, bedoeld voor vernieuwende activiteiten met een artistiek inhoudelijke invulling. 'Daarbij werken het sociaal en het cultureel domein samen aan cultuur voor iedereen,' vertelt Van Zolingen. 'We willen cultuurmakers zoveel mogelijk laten meebeslissen over de ontwikkeling en uitvoering van projecten.'

De regeling loopt van 2021 tot 2024. Aanvragers wordt geadviseerd om het doel van de regeling voor ogen te houden bij de aanvraag. Dat is het vergroten van toegankelijkheid van actieve cultuurparticipatie voor zoveel mogelijk groepen in de samenleving, op zoveel mogelijk plekken.

Drie sporen

De subsidieregeling Samen Cultuurmaken kent drie sporen.

1. Spoor 1: try out

De aanvraag bij dit spoor betreft een onderzoek of experiment waarbij concrete activiteiten met een doelgroep plaatsvinden. De try-out geeft invulling aan het doel van de regeling. De maximale looptijd is 12 maanden en het maximale aanvraagbedrag is

25.000 euro. De regeling financiert maximaal 80 procent van de totale projectkosten.

2. *Spoor 2: Ontwikkeltraject*

De aanvraag bij dit spoor betreft een ontwikkeltraject waarin leren en verbeteren centraal staan. Er moeten minstens twee van de volgende fasen worden doorlopen: ontwerp, uitvoering, evaluatie, doorontwikkeling en borging. De maximale looptijd is 24 maanden en het maximale aanvraagbedrag is 200.000 euro. De regeling financiert maximaal 60 procent van de totale projectkosten.

3. *Spoor 3: meerjarentrajecten*

De activiteit bij dit spoor richt zich voor langere termijn op de uitvoering van actieve cultuurparticipatie, is in vorm en aanpak een voorbeeld en inspiratiebron, biedt perspectief op continuïteit van de activiteiten en draagt zo duurzaam bij aan gelijke kansen voor cultuurmakers. De minimale looptijd is 24 maanden en maximaal 48 maanden. Het maximale aanvraagbedrag is 500.000 euro. De regeling financiert maximaal 50 procent van de totale projectkosten.

De oogst

Zoals verwacht waren er voor Samen Cultuurmaken meer aanvragen dan waar budget voor was, al meteen bij de eerste ronde in juni 2021. De cijfers staan in het overzicht hieronder.

Oogst 1^e ronde

Beoordeelde aanvragen in cijfers

	Aantal door commissie beoordeelde aanvragen	Aanvragen met advies afwijzen	Aantal aanvragen in rangorde geplaatst	Aantal gehonoreerde aanvragen	Aantal aanvragen positief beoordeeld maar geen budget meer beschikbaar	Uitgegeven budget*
Spoor 1	64**	39	n.v.t.	25	n.v.t.	€ 564.849,-
Spoor 2	123	51	72	40	32	€ 4.507.323,-
Spoor 3	40	14	26	17	9	€ 4.700.855,-

Het beoordelen van alle aanvragen vraagt veel van de organisatie. Op de website van het FCP staat een aantal gehonoreerde projecten, zoals [Theaterwerkplaats Tiuri](#) dat zich richt op talentontwikkeling van mensen met een (cognitieve) beperking, [Dans op Recept](#) waarbij De Friesland als eerste zorgverzekeraar danslessen vergoedt voor mensen met Parkinson en het project [Common Frames - ISK](#), een film die wordt vertoond bij het Nederlands Filmfestival.

Binnenkort start de tweede subsidieronde. Het FCP onderzoekt hoe ze de regeling beter kan maken. 'We willen kansen verbeteren en beter spreiden,' zegt Van Zolingen. 'En we willen meer tijd voor contact vooraf. Daarvoor hebben we [informatiesessies](#) die je kunt bezoeken.'

Tips

Zowel het VSBfonds als het Fonds voor Cultuurparticipatie deelt tips voor het schrijven van een kansrijk projectplan. De tips van het VSBfonds zijn te vinden in de [onlinecursus Fondsenwerving](#). Het is ook zinnig om de [Impactmakers Toolkit](#) en de [Participatieladder](#) te bekijken. Het FCP geeft aan dat een goed projectplan in elk geval de volgende elementen bevat:

1. Aanleiding/urgentie: waarom is je project van belang?
2. Wat ga je doen: hoe concreter je dat aangeeft hoe beter.
3. Eindresultaat: beschrijf je eindresultaat concreet en/of het proces daarnaartoe.
4. Doelgroep: wie is je doelgroep? Sluit je project aan bij hun behoeften?
5. Organisatie: geef je werkwijze, planning, taken en rolverdeling aan.
6. Samenwerking: motiveer je keuze voor je samenwerkingspartner(s).
7. Begroting: licht je begroting duidelijk toe.

Angela van Dijk sluit de bijeenkomst af. 'Het LKCA is een kennisinstituut,' vertelt ze. 'Daarom blijven we op afstand van subsidies en financiering. Wel hebben we een projectenmonitor ontwikkeld in het kader van de regeling van het FCP, Samen Cultuurmaken. We gaan vier jaar lang gehonoreerde projecten monitoren en analyseren om vragen te beantwoorden, zoals: wat is nodig om samen te werken? Hoe verlaag je drempels en welke elementen zijn daarbij succesvol en welke niet? Daarnaast hebben we verschillende [kennisdossiers](#) op onze website, onder andere over ouderen, mensen met dementie en eenzaamheid.'

Handige tips:

Het VSBfonds verzorgt een online cursus [fondsenwerving](#)..

Informatie over cultuurfondsen inclusief veel handige tips op website [Cultuur+Ondernemen](#)

Meer informatie:

Programma Cultuurparticipatie [LKCA](#)

[VSBfonds](#)

[Fonds voor Cultuurparticipatie](#)

Antwoorden op vragen die tijdens de sessie zijn gesteld.

Het VSBfonds doet alleen donaties voor projecten in Nederland. Hoe strikt is dat?

De aanvrager moet ingezet zijn in Nederland, maar het mag wel gaan om een internationaal onderwerp. Nederland is immers onderdeel van de wereld.

Wat is de functie van regio-adviseurs bij het VSBfonds?

Regio-adviseurs kennen hun eigen regio waardoor ze heel gericht advies kunnen geven op hoofdlijnen. De contactgegevens van regio-adviseurs staan op de website van het VSBfonds.

Het VSBfonds is een impactgedreven fonds. Wat is jullie definitie daarvan en is impact meetbaar?

Als je een aanvraag doet, kom je in contact met een adviseur. Dan bespreek je ook wat het VSBfonds verwacht. Bovendien hebben we een [impact makers toolkit](#). Je vindt er best practices, handleidingen, tips en inspirerende voorbeelden van impactmakers. Je ontleedt alle stappen van het proces, van het idee tot de realisatie. Wat drijft je? Wat wil je veranderen in de samenleving en wat is daarvoor nodig?

Valt onderwijs binnen de definitie van 'sociaal domein' bij het FCP?

Als een project zich helemaal binnen het onderwijs afspeelt, valt het niet onder het sociaal domein. Dat is wel het geval als er sprake is van een samenwerking met een culturele partner of een partner die zich richt op vrije tijd. We denken nog na hoe we binnen- en buitenschools kunnen verbinden in de nieuwe beleidsperiode.

Mogen scholieren als doelgroep ook meedoen?

Scholieren mogen zeker meedoen, al hebben scholen zelf budgetten om scholieren mee te laten doen. Maar projecten die een extra zetje kunnen gebruiken, steunen we als FCP, bijvoorbeeld als het gaat om het verstevigen van sociaal kapitaal.

Kan een programma dat gericht is op de veerkracht van gezinnen die te maken hebben met kanker aanspraak maken op het VSBfonds?

Het empoweren van een gezin ligt niet voor de hand. Maar als het gaat om meedoen of om een rolmodel zijn, dan kan het passen. Dan is niet het onderwerp kanker lijdend, maar het verbindend zijn. Neem in dit soort gevallen vooraf contact met het VSBfonds op.

Wat doet het FCP met aanvragen die gehonoreerd zijn, maar waar geen geld meer voor beschikbaar is?

Dat is helaas niet te voorkomen. Het beste advies is om een aanvraag meteen te doen als een regeling opengaat.

Het VSBfonds steunt alleen rechtspersonen, zoals een stichting of vereniging. Geldt dat ook voor het FCP of kunnen ook ZZP'ers of een BV een aanvraag doen?

Aanvragers van een subsidie hoeven niet per se een stichting of vereniging te zijn, maar het vergroot wel de kans op honorering. Andere fondsen hebben weer andere voorwaarden. Onderzoek die voordat je een aanvraag start.

In hoeverre zijn fondsen benaderbaar om vragen te beantwoorden over een aanvraag?

Zowel FCP als het VSB-fonds is benaderbaar, per telefoon en per e-mail. Het FCP organiseert ook informatiebijeenkomsten waar je vragen kunt stellen. Het is voor beide partijen fijn als een aanvraag goed en volledig is. Toets dat vooraf, dan matcht de aanvraag met het fonds en de regeling.

Is de cursus [onlinecursus Fondsenwerving](#) van het VSBfonds ook toegankelijk voor doven en slechthorenden?

Helaas is deze cursus niet toegankelijk voor doven en slechthorenden.